

Eerste Kamer der Staten-Generaal

Minister voor Klimaat en Energie
De heer R.A.A. Jetten
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Kazernestraat 52
2514 CV Den Haag
postbus 20017
2500 EA Den Haag

telefoon 070 312 92 00
fax 070 312 93 90

e-mail postbus@eerstekamer.nl
internet www.eerstekamer.nl

datum 11 juli 2023
betreft Vragen naar aanleiding van mededeling COM(2023)156
ons kenmerk 173536U

Geachte heer Jetten,

De leden van de vaste commissie voor Infrastructuur, Waterstaat en Omgeving hebben met belangstelling kennisgenomen van de op 16 maart 2023 gepubliceerde mededeling van de Europese Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Europees Comité van de Regio's COM(2023)156 over de Europese waterstofbank.¹ De leden van de fractie van de **BBB** leggen naar aanleiding van deze mededeling graag de volgende vragen en opmerkingen aan de regering voor. De leden van de fractie van de **PVV** wensen de regering eveneens een aantal vragen voor te leggen naar aanleiding van deze mededeling. Deze vragen hebben de leden van de fractie van de **PVV** ook voorgelegd aan de Europese Commissie.

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de BBB

De leden van de fractie van de **BBB** wensen de regering de volgende vragen voor te leggen:

1. Vanwege het grote energieverlies bij de productie van waterstof vragen deze leden de regering of en wanneer waterstof een belangrijke rol gaat spelen in de energietransitie. Kan de regering deze leden nader informeren over de haalbaarheid van de voorgestelde plannen?
2. Welke rol ziet de regering voor Nederland binnen de Europese waterstofbank?
3. In het kader van de verdeling van de brede welvaart over de verschillende regio's en de mogelijke inzet van de regering om de huidige verschillen te verkleinen, vragen deze leden de regering of zij voor Limburg of Groningen een rol ziet als logistieke import hub voor de Europese waterstofbank. Deze leden vragen de regering haar antwoord toe te lichten.

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de PVV

De leden van de fractie van de **PVV** wijzen ter inleiding graag op de volgende passage uit het aan de orde zijnde mededeling:

---

¹ Dossier E230007, raadpleegbaar via: https://www.eerstekamer.nl/eu/edossier/e230007_commissiemededeling_de.

datum 11 juli 2023
ons kenmerk 173536U
blad 2

"De voorgestelde Europese waterstofbank vormt een aanvulling op het regelgevings- en ondersteunende kader van de EU voor totstandbrenging van een volledige waterstofwaardeketen in Europa en ondersteunt de verordening voor een nettonulindustrie. Zij zal proactief steun verlenen aan industriële belanghebbenden die zich meer op de uitrol van schone technologie willen gaan richten of zich hierop willen concentreren, en de weg bereiden voor de benodigde investeringen in menselijk kapitaal. Zij zal niet alleen de ontwikkeling van de fabricage van elektrolyse-installaties ondersteunen, maar ook industriële actoren verderop in de keten helpen om te investeren in nieuwe schone industriële processen of vervoerstechnologieën die werken op hernieuwbare waterstof in plaats van fossiele brandstoffen.

*De Commissie is voornemens om op basis van deze mededeling alle vier de pijlers van de Europese waterstofbank tegen het einde van het jaar operationeel te maken. In deze periode zal zij het ontwerp, de activiteiten en de institutionele opzet van de Europese waterstofbank verder verfijnen, in voortdurend overleg met de lidstaten en belanghebbenden."*²

Vervolgens wijzen de leden van de fractie van de PVV op de volgende passage uit de mededeling:

*"Al met al wordt de totale investeringsbehoefte voor de productie, het vervoer en het verbruik van 10 miljoen ton hernieuwbare waterstof geraamd op 335 tot 471 miljard EUR, waarvan 200 tot 300 miljard EUR nodig is voor extra productie van hernieuwbare elektriciteit. De investeringen in belangrijke categorieën van de waterstofinfrastructuur tegen 2030 worden geraamd op 50 tot 75 miljard EUR voor elektrolyse-installaties, 28 tot 38 miljard EUR voor pijpleidingen binnen de EU en 6 tot 11 miljard EUR voor opslag. De opschaling van de capaciteit voor de fabricage van elektrolyse-installaties vergt investeringen die op maximaal 1,2 miljard EUR worden geraamd. Er zal nog eens 500 miljard EUR aan investeringen in internationale waardeketens nodig zijn om de import van 10 miljoen ton hernieuwbare waterstof mogelijk te maken, onder meer in de vorm van derivaten."*³

De leden van de fractie van de PVV wensen de regering naar aanleiding van bovenstaande passages de volgende vragen te stellen:

1. Kan de regering aangeven of de voorgestelde 'waterstofroute' — waar de Europese waterstofbank onderdeel van wordt — op welke manier dan ook belemmerend zou kunnen werken met betrekking tot een mogelijk toekomstige uitrol van een 'kernenergie-route'? Is daar ook uitgebreid onderzoek naar gedaan? Graag ontvangen deze leden een gemotiveerd antwoord.
2. Kan de regering aangeven, in aanmerking nemende alle genoemde bedragen, wat een Nederlands huishouden gemiddeld ongeveer gaat bijdragen aan de ontwikkeling van deze 'waterstofroute'? Graag ontvangen deze leden een gemotiveerd antwoord.
3. Kan de regering een inschatting maken over hoe kernenergie zou scoren ten opzichte van de voorgestelde 'waterstofroute' inzake onder andere de kosten, de energiezekerheid en de klimaatdoelstellingen? Is daar ook uitgebreid onderzoek naar gedaan? Graag ontvangen deze leden een gemotiveerd antwoord.

---

² COM(2023)156, p. 18.

³ COM(2023)156, p. 4.

datum 11 juli 2023
ons kenmerk 173536U
blad 3

De leden van de fractie van de PVV wijzen voorts op de volgende passage uit de mededeling:

*"De EU zal partnerlanden blijven ondersteunen bij het versnellen van hun transitie naar groene energie, onder meer door technische bijstand en ondersteuning te verlenen voor totstandbrenging van een gunstig bestuurs-, wetgevings- en ondernemingsklimaat, en door investeringen te mobiliseren die nodig zijn in hernieuwbare energie en energie-efficiëntie."*⁴

4. Kan de regering aangeven wat precies wordt bedoeld met "ondersteuning te verlenen voor totstandbrenging van een gunstig bestuurs- en wetgevingsklimaat"? Graag ontvangen deze leden een gemotiveerd antwoord.

Verder wijzen de leden van de fractie van de PVV op de navolgende passage uit de mededeling:

*"De Europese Commissie heeft namens de EU memoranda van overeenstemming en/of partnerschappen ondertekend met Egypte, Japan, Kazachstan, Marokko, Namibië en Oekraïne."*⁵

5. Kan de regering aangeven op welke data deze memoranda van overeenstemming en/of partnerschappen ondertekend zijn, alsmede (per genoemd land) welke argumenten de doorslag hebben gegeven om met deze landen in zee te gaan en welke investeringen (op welke manier dan ook en indien van toepassing) al naar deze landen zijn gegaan? Graag ontvangen deze leden een gemotiveerd antwoord met zoveel mogelijk details.

De leden van de fractie van de PVV verwijzen voorts naar de volgende passage uit de mededeling en wensen naar aanleiding hiervan de regering een vraag te stellen:

*"Uit de feedback van belanghebbenden is echter gebleken dat er behoefte is aan aanvullende maatregelen ter vermindering van de zeer hoge kosten in verband met de risico's die niet voldoende door de financiële instrumenten van de EU worden aangepakt. Een betere coördinatie van de financiële instrumenten van de EU en de EU-lidstaten en vermindering van de onzekerheid over het aanbod en de afname van waterstof kunnen de economische haalbaarheid en de financierbaarheid van investeringen van zowel de afnemer in de EU als de producent in een derde land effectief vergroten. Dit is met name van belang voor investerings- en energie-intensieve sectoren met krappe marges bij de marktinkomsten."*⁶

6. Deze leden vragen de regering of er, gelet op de grote onzekerheden en risico's van de voorgestelde 'waterstofroute' — waar de Europese waterstofbank onderdeel van wordt —, rekening wordt gehouden (op welke manier dan ook) met een soort van "exit strategie", wanneer er grote tegenslagen te betreuren zijn. Of wordt koste wat kost aan deze route vastgehouden? De leden van de fractie van de PVV ontvangen graag een gemotiveerd antwoord.

---

⁴ COM(2023)156, p. 13.

⁵ COM(2023)156, p. 14.

⁶ COM(2023)156, p. 17.

datum 11 juli 2023
ons kenmerk 173536U
blad 4

De leden van de fractie van de PVV verwijzen tot slot naar de volgende passage uit de mededeling:

*"In de energiesector is de EU-financiering in niet-EU-landen gericht op het ondersteunen van de energietransitie in partnerlanden, onder meer door de uitrol van hernieuwbare energie te bevorderen, publieke en particuliere investeringen aan te trekken en zakelijke kansen en hoogwaardige banen te creëren."*⁷

7. Kan de regering zo gedetailleerd mogelijk aangeven wat de Nederlandse economie (Rijk, regionaal, lokaal) en een gemiddeld Nederlands huishouden hiermee gaan opschieten? Graag ontvangen deze leden een gemotiveerd antwoord.

De leden van de vaste commissie voor Infrastructuur, Waterstaat en Omgeving zien uw reactie met belangstelling tegemoet en wensen deze **voor het einde van het zomerreces** van de Kamer te ontvangen.

Hoogachtend,

E. Kemperman

Voorzitter van de vaste commissie voor Infrastructuur, Waterstaat en Omgeving

---

⁷ COM(2023)156, p. 17.